

EVALUATIE EN MONITORING STAP-REGELING

Bijlage 1 Voortgangsmontor gebruik STAP-budget

Bert-Jan Buiskool

Mark den Hartog

Arie Gelderblom

Arie-Jan van der Toorn

m.m.v. Tijmen Henkes

Rotterdam, 26 mei 2023

COLOFON

DIT IS EEN UITGAVE VAN

SEOR BV

OCKHAM IPS

© SEOR BV / ROTTERDAM, 26 MEI 2023

Niets van deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden verveelvoudigd zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever en andere auteursrechthebbenden. SEOR is niet aansprakelijk voor gegevens die door derden werden verstrekt.

Evaluatie en monitoring stap-regeling

BIJLAGE 1 VOORTGANGSMONITOR GEBRUIK STAP-BUDGET

CONTACTPERSOON

Naam	Bert-Jan Buiskool
Email	b.buiskool@ockham-ips.nl
Telefoon	+31(0)643213393

INHOUDSOPGAVE

MANAGEMENTSAMENVATTING: DE UITKOMSTEN IN HET KORT	1
1 INLEIDING	3
1.1 Monitoring gebruik stap-budget	3
1.2 Opzet monitor	3
1.3 Databronnen	4
1.4 Voorwaarden STAP-budget	5
2 MONITOR	6
2.1 Financiële uitputting STAP-regeling	6
2.2 Kenmerken STAP-gebruikers	8
2.3 Opleidingsdoel STAP-budget	16
2.4 Gebruik STAP-budget naar type scholingsactiviteit	17
I BIJLAGE: FIGUREN EN TABELLEN	23

MANAGEMENTSAMENVATTING: DE UITKOMSTEN IN HET KORT

- **Hoe is de financiële uitputting van de regeling verlopen?** Oorspronkelijk was er 32 miljoen euro beschikbaar gesteld voor ieder van de vijf aanvraagtijdstippen van 2022. Gedurende dat jaar is er additioneel budget beschikbaar gekomen: 12,9 miljoen euro voor de tijdstippen van september en november en een extra aanvulling voor november van 10,9 miljoen euro. Voor het eerste tijdstip was wegens technische onvolkomenheden nog sprake van een onderuitputting, terwijl vanaf het tweede tijdstip sprake is geweest van een volledige (en snelle) uitputting.
- **Door wie wordt het STAP-budget gebruikt? Worden alle doelgroepen bereikt?**
  - Over het gehele kalenderjaar hebben ongeveer 216.000 mensen een STAP-budget ontvangen.
  - Met de verhoging van het subsidieplafond is ook een toename zichtbaar in het aantal gebruikers van het STAP-budget over de vijf tijdstippen. Tegelijkertijd is ook het gemiddelde subsidiebedrag (licht) gestegen van 800 naar 870 euro.
  - Onder STAP-gebruikers zijn de leeftijdscategorieën 25-45 sterk vertegenwoordigd en zijn de 55-plussers ondervertegenwoordigd wanneer dit wordt afgezet tegen de Nederlandse populatie, en meer algemene gegevens over deelname aan scholing.
  - Vergeleken met de populatie zijn hoger opgeleiden enigszins oververtegenwoordigd en mbo'ers ongeveer naar rato vertegenwoordigd. De groep met lager opleidingsniveau (vmbo en basisonderwijs) is duidelijk ondervertegenwoordigd.
  - De verhouding werkende versus niet-werkende deelnemers (80% versus 20%) is ongeveer vergelijkbaar met de populatie. Dit aandeel van 20% niet-werkenden (inclusief werkzoekenden) onder de STAP-deelnemers is wel hoger dan het aandeel van deze groep in meer algemene gegevens over deelname aan scholing. Binnen de groep werkenden is het aantal Zzp'ers oververtegenwoordigd en de groep met een vast contract ondervertegenwoordigd.
  - Wat betreft sector is sprake van een oververtegenwoordiging van mensen uit de zorg, zakelijke en financiële dienstverlening, ICT en andere dienstverlening als de cultuursector, recreatie of de horeca. Onderwijs, industrie, openbaar bestuur en land(bouw) zijn ondervertegenwoordigd voor wat betreft STAP-gebruik.

Wat is het opleidingsdoel van het STAP-budget? Ongeveer 6 op de 10 personen zet het STAP-budget in voor bijscholing en 4 op de 10 voor omscholing. Er is een duidelijke samenhang hiervan zichtbaar met de persoonskenmerken van de STAP-gebruikers. Zo wordt het STAP-budget vaker ingezet voor bijscholing naarmate men een hoger opleidingsniveau heeft genoten, men werkzaam is met een vast contract of als Zzp'er. Personen die een lager opleidingsniveau hebben genoten zetten het STAP-budget relatief vaak in voor omscholing.

- **Hoe is het gebruik van het STAP-budget verdeeld over type scholingsactiviteiten?**
  - Het aantal opleiders in het scholingsregister is ruim 1800. Meer dan de helft van het STAP-gebruik is echter geconcentreerd bij zo'n 90 opleiders. Drie opleiders bedienen samen iets meer dan een derde van alle STAP-deelnemers, terwijl zeven opleiders de helft van alle deelnemers bedienen.
  - Bijna de helft van het totale aanbod aan scholingsactiviteiten is korter dan 1 week. Ongeveer 10% van het aanbod betreft opleidingen die langer zijn dan een jaar. Het feitelijke gebruik is echter vergeleken met het aanbod meer geconcentreerd op de middencategorie: 43% van de deelnemers heeft betrekking op een duur van 3 maanden tot 1 jaar.
  - Naarmate de vooropleiding van de gebruiker hoger is, is de opleidingsduur korter. Dit hangt ook samen met het feit dat bijscholing gemiddeld korter is.
  - De gemiddelde cataloguswaarde van een opleiding die met het STAP-budget wordt gevolgd bedraagt €1.250 euro. Het gros van de gevolgde opleidingen met STAP-subsidie heeft een cataloguswaarde beneden de €1.000 euro én wordt volledig gefinancierd met STAP (ongeveer 2 op de 3 gevolgde opleidingen). Ook is er een piek zichtbaar rond de cataloguswaarde van €1.000 euro. Duurdere cursussen worden niet vaak gekozen en betreffen relatief vaker omscholing. Daarentegen heeft het totale opleidingsaanbod een gemiddelde waarde van €2.800 euro met relatief veel goedkope activiteiten.

1 INLEIDING

1.1 MONITORING GEBRUIK STAP-BUDGET

Het voorliggende document is de eerste in een serie monitorrapporten voor de STAP-regeling. Het belangrijkste doel van de monitor is om systematisch het bereik van de regeling te volgen. Voor de monitoring worden verschillende informatiebronnen gecombineerd. De belangrijkste bronnen zijn (1) de data die UWV verzamelt over de aanvragers van het STAP-budget en (2) de informatie over de scholingsactiviteiten afkomstig uit het STAP-scholingsregister dat wordt beheerd door DUO. De informatie uit deze bronnen vormt de basis van de basismonitor. Dit wordt regelmatig vernieuwd als nieuwe tranches zijn uitgevoerd. Met een wat lagere frequentie wordt een uitgebreide(re) monitor gepubliceerd met daarin additionele onderwerpen gebaseerd op aanvullende informatie uit bijvoorbeeld enquêtes onder deelnemers of analyses met CBS-Microdata.¹

1.2 OPZET MONITOR

In de voorliggende (basis-)monitor komen de volgende vragen aan bod:

- Hoe is de financiële uitputting van de regeling verlopen?
- Door wie wordt het STAP-budget gebruikt? Worden alle doelgroepen bereikt?
- Om wat voor redenen is het STAP-budget aangevraagd (opleidingsdoel)?
- Hoe is het gebruik van het STAP-budget verdeeld over type scholingsactiviteiten?

Voor de eerste drie onderwerpen wordt hoofdzakelijk de data die het UWV verzameld over aanvragers van het STAP-budget gebruikt. Er is informatie beschikbaar over de leeftijd, hoogst genoten opleiding, arbeidsmarktpositie en sector van de aanvrager. Om een beter beeld te krijgen van de mate waarin de doelgroepen worden bereikt is de samenstelling van de groep die een STAP-budget ontving in 2022 afgezet tegen de Nederlandse populatie tussen de 25 en 65 jaar.² Hiermee wordt duidelijk of bepaalde groepen onder- of oververtegenwoordigd zijn bij de deelnemers. De samenstelling van de groep die een STAP-budget ontving is vergeleken met de Nederlandse populatie op de kenmerken leeftijd, hoogst genoten opleiding, arbeidsmarktpositie en sector. Daarnaast wordt de deelname aan LLO (zie definitie van LLO in paragraaf 1.3.3) binnen deze subgroepen in de Nederlandse populatie gebruikt om zicht te krijgen op de vraag of de STAP-gebruikers behoren tot de groepen die al relatief veel of juist weinig aan LLO deden. Als bepaalde groepen zowel bij STAP als LLO in het algemeen ondervertegenwoordigd zijn, gaan we wel na of dit bij STAP in mindere (of meerdere) mate het geval is.

Daarnaast is gevraagd naar het opleidingsdoel en is het verleende subsidiebedrag bekend. Voor het laatste onderwerp wordt de informatie uit het scholingsregister over de opleidingsvorm gebruikt en wordt naar de verdeling van het STAP-budget gekeken over de opleiders en opleidingen.

Voor alle onderwerpen geldt dat de informatie voor deze eerste monitor wordt gepresenteerd over alle ontvangers van een STAP-budget in 2022 (en de bijbehorende opleidingen). Ontvangers in de verschillende tijdvakken worden daarbij samengenomen. Er is in deze monitor voor deze opzet gekozen zodat de uitkomsten kunnen dienen als referentie waartegen de volgende monitorrapporten kunnen worden afgezet. Daarnaast is

---

¹ In de tweede helft van 2023 is een monitor-plus variant voorzien waarin de resultaten van de eerste enquête onder deelnemers en CBS-gegevens worden verwerkt.

² Op basis van openbare CBS-gegevens is het niet mogelijk om alle kenmerken in kaart te brengen voor de populatie van 18-65. Bij een volgende monitor wordt gebruik gemaakt van CBS Microdata en kan een nauwkeuriger vergelijk worden gemaakt. Voor deze monitor betekent dit vooral dat er een beperkt zicht is op de groep 18- tot 25-jarigen.

er geen sprake van noemenswaardige trends in het gebruik van het STAP-budget tussen het eerste en laatste tijdvak van 2022.

1.3 DATABRONNEN

Voor de monitoring wordt periodiek data ontsloten uit het STAP-scholingsregister en vanuit het UWV. Ook worden openbare gegevens van het CBS gebruikt. In de volgende sub-paragrafen wordt deze data kort toegelicht.

1.3.1 UWV-data over aanvragers van het STAP-budget

Personen die een opleiding uit het STAP-scholingsregister willen volgen kunnen daarvoor een aanvraag doen voor het STAP-budget. Het UWV ontvangt en beoordeelt deze aanvragen op de voorwaarden genoemd in de volgende paragraaf. Hiermee wordt informatie verzameld over de leeftijd, het hoogste genoten opleidingsniveau, de arbeidsmarktpositie, de sector en het opleidingsdoel, voor zowel afgewezen als verleende subsidieaanvragen. Nadat het subsidieplafond is bereikt kunnen personen geen aanvraag meer indienen. Over deze geïnteresseerden worden momenteel geen gegevens geregistreerd. Voor de voorliggende monitor wordt gebruik gemaakt van alle personen die een STAP-budget voor één van de vijf tijdvakken van 2022 hebben aangevraagd. Er wordt enkel informatie gepresenteerd over de verleende subsidieaanvragen.

1.3.2 STAP-scholingsregister beheerd door DUO

De data van het UWV wordt daarnaast gekoppeld aan de informatie over de scholingsactiviteiten vanuit het STAP-scholingsregister. In het STAP-scholingsregister worden alle opleidingen geregistreerd die in aanmerking komen voor een STAP-budget (deze voorwaarden komen aan bod in de volgende paragraaf). Verder wordt opleiders gevraagd bepaalde informatie over de opleidingen te verstrekken die zichtbaar is voor aanvragers. Het gaat om informatie over de studieduur, -belasting, de start- en einddatum, het catalogus- en subsidieerbare bedrag en informatie over de opleidingsvorm (bijv. klassikaal of online).³ In het bestand waarover wij voor de monitor beschikken staan alle opleidingen die voor de tijdvakken van 2022 beschikbaar waren. Zodoende is de informatie over de opleiding bekend die gold in het betreffende tijdvak.

1.3.3 Openbare CBS-Statline data

Als derde bron worden openbare gegevens van CBS Statline gebruikt om de samenstelling van de groep die gebruik heeft gemaakt van een STAP-budget af te zetten tegen populatie aantallen. Daartoe zijn de volgende gegevens gebruikt over de Nederlandse populatie tussen de 25 en 65 jaar:

- 10-jaars leeftijdscategorieën
- Hoogst genoten opleidingsniveau⁴
- Arbeidsmarktpositie (werkzaam, niet-werkzaam)
- Sector⁵

Verder is voor deze subgroepen ook de deelname aan activiteiten in het kader van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) gebruikt. In de Enquête Beroepsbevolking (de EBB) wordt respondenten gevraagd naar of zij in de

---

³ Er is gekozen om niet alle informatie uit het scholingsregister te gebruiken in de monitor. Sommige data bleken van onvoldoende kwaliteit of van weinig toegevoegde waarde te zijn. We richten ons met name op de cataloguswaarde, opleidingsduur en -vorm.

⁴ Het gaat om de 5 categorieën van het derde aggregatieniveau van de Standaard Onderwijs Indeling 2021.

⁵ Het UWV vraagt de aanvragers van het STAP-budget naar de sector waar zij uit afkomstig zijn. Dit sluit grotendeels aan bij de secties van de SBI-indeling. Door enkele secties samen te nemen wordt gekomen tot de 14 sectoren zoals door het UWV gebruikt.

afgelopen 4 weken opleidingen en cursussen hebben gevolgd. Het kan dan gaan om formele en niet-formele onderwijsactiviteiten zoals cursussen of workshops.⁶

1.4 VOORWAARDEN STAP-BUDGET

Om in aanmerking te komen voor een STAP-budget moeten aanvragers, scholingsactiviteiten en opleiders aan enkele voorwaarden voldoen. Deze zijn hieronder puntsgewijs opgenomen en beschrijven de wettelijke kaders van het (gebruik van het) STAP-budget.

Persoonlijke voorwaarden⁷

- Een individu mag maar één keer STAP-budget ontvangen per kalenderjaar
- Een individu is ouder dan 18 jaar
- Een individu ontvangt nog geen AOW
- Een individu heeft een binding met de Nederlandse arbeidsmarkt⁸

Iemand komt niet in aanmerking voor het STAP-budget bij het recht op andere vergoedingen zoals studiefinanciering of een lerarenbeurs. Daarom gelden de volgende additionele voorwaarden:

- Een individu met recht op studiefinanciering of een tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten heeft voor die scholing geen recht op STAP-budget. Indien een individu jonger is dan 30 jaar kan hij of zij ook geen STAP-budget aanvragen voor opleidingen die worden gegeven door OCW-erkende opleiders.
- Dit betekent dat het voor personen onder de 30 jaar wel mogelijk is om met het STAP-budget scholing te volgen via post-initieel onderwijs, zoals cursussen, trainingen en opleidingen bij private opleiders.

Voorwaarden opleiding

- De opleiding moet in het scholingsregister zijn opgenomen (STAP-aanmeldingsbewijs)
- De opleiding moet nog niet zijn gestart op het moment dat het budget wordt aangevraagd
- De aanvraag moet minimaal 4 weken voor de start van de opleiding gedaan worden
- Er is geen sprake van andere vergoedingen voor de opleiding

Voorwaarden opleider

- De opleider heeft één van de volgende erkenningen nodig: OCW, NRTO-keurmerk, CEDEO of CPION, een erkenning door een branche- of brancheorganisatie

Verdere voorwaarden STAP-subsidie

- Er geldt een budgetplafond voor ieder tijdvak
- Voor iedere student die een opleiding heeft afgerond moet de opleider een bewijs van deelname overleggen

---

⁶ Vanaf 2022 is voor de EBB een nieuwe meetmethode geïntroduceerd. Voor 2022 werd respondenten gevraagd naar de huishoudsituatie terwijl vanaf 2022 wordt gevraagd naar de persoonlijke situatie. Dit heeft ertoe geleid dat met name het aantal personen dat aan niet-formele onderwijsactiviteiten deelnam sterk is toegenomen. Omdat wij naar de verdeling van verschillende subgroepen binnen de groep LLO-deelnemers kijken heeft deze verandering weinig invloed op de cijfers in deze monitor.

⁷ De persoonlijke voorwaarde dat de aanvrager of diens partners in bezit is van de Nederlandse (of een andere Europese) nationaliteit is vervallen sinds het tijdvak Maart 2023.

⁸ In de uitvoering betekent dit dat het UWV toetst of de aanvrager ten minste zes maanden verzekerd is geweest voor de volksverzekeringen in Nederland gedurende de twee jaar voor de aanvraag.

2 MONITOR

In dit hoofdstuk worden de indicatoren die zijn gebruikt voor de monitor besproken. De indicatoren zijn onderverdeeld naar de volgende thema's.

- Financiële uitputting STAP-regeling (2.1)
- Kenmerken STAP-gebruikers (2.2)
- Opleidingsdoel STAP-budget (2.3)
- Gebruik STAP-budget naar type scholingsactiviteit (2.4)

Voor iedere paragraaf geldt een soortgelijke opzet waarbij wordt begonnen met een korte inleiding, een bespreking van de indicatoren en een toelichting bij de figuren en tabellen waarin deze indicatoren worden gepresenteerd.

2.1 FINANCIËLE UITPUTTING STAP-REGELING

Deze paragraaf heeft betrekking op de aantallen gebruikers (2.1.1) en de door hen ontvangen subsidie (2.1.2). Het gaat hier om alle ontvangers van een STAP-budget bij één van de subsidietijdvakken in 2022. We hebben geen zicht op de groep die wel heeft geprobeerd een STAP-budget aan te vragen maar al geen aanvraag meer heeft kunnen doen omdat het subsidieplafond was bereikt. Paragraaf 2.1.2 gaat in op de verleende subsidie.

2.1.1 Aantal STAP-gebruikers per tijdvak

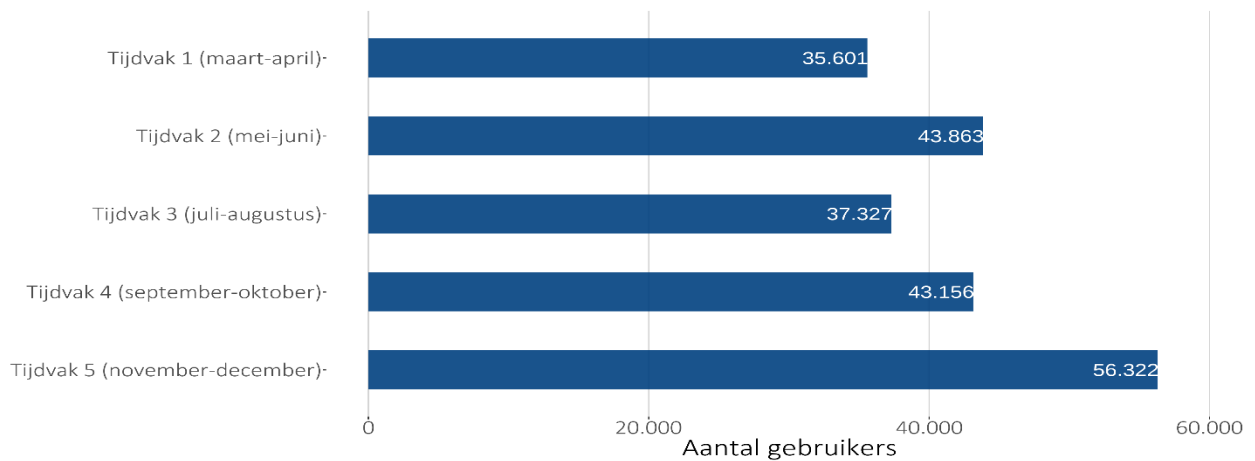
In totaal is sprake van ruim 216.000 gebruikers in 2022.⁹ Onderstaande figuur laat voor de vijf subsidietijdvakken van 2022 zien hoeveel personen een STAP-budget hebben ontvangen. Wat opvalt is dat het aantal deelnemers is toegenomen over de tijdvakken. Een uitzondering daarbij is het tweede tijdvak, dat een groter aantal deelnemers betrof. Dit komt door de onderuitputting gedurende het eerste subsidietijdvak waardoor in het tweede tijdvak meer budget beschikbaar was.¹⁰ De toename van het aantal deelnemers over de laatste twee tijdvakken hangt samen met een toename van het subsidieplafond van 32 miljoen euro (eerste drie tijdvakken) naar 38 miljoen euro (vierde tijdvak) en 49 miljoen euro (vijfde tijdvak).

---

⁹ In totaal zijn er 216 duizend mensen in 2022 met het STAP-budget bereikt in vergelijking met ongeveer 208 duizend gebruikers van de fiscale scholingsaftrek in 2013 (2,6% van alle belastingplichtigen tussen de 25 en 60 jaar) (CPB, 2016). Een groot verschil valt ook niet te verwachten aangezien het beschikbare budget en gemiddelde overheidsbijdrage per deelnemer ongeveer hetzelfde is bij het STAP-budget en de fiscale scholingsaftrek. Belangrijke kanttekening hierbij is dat deelname aan STAP beperkt is tot de hoogte van het beschikbare budget; zonder maximum was de deelname (aanzienlijk) hoger geweest vanwege de grote interesse in de regeling

¹⁰ Bij de openstelling van het eerste aanvraagtijdvak kon de STAP-applicatie de grote hoeveelheid aanvragen niet goed aan. Dit zorgde voor technische onvolkomenheden. Hierdoor leek in eerste instantie het budget al op, maar bleek dit na het doorvoeren van de correcties niet zo te zijn. Het nog beschikbare budget is toegevoegd aan het totale budget in de volgende aanvraagperiode.

Figuur 2.1 Aantal gebruikers van het STAP-budget per aanvraagtijdvak

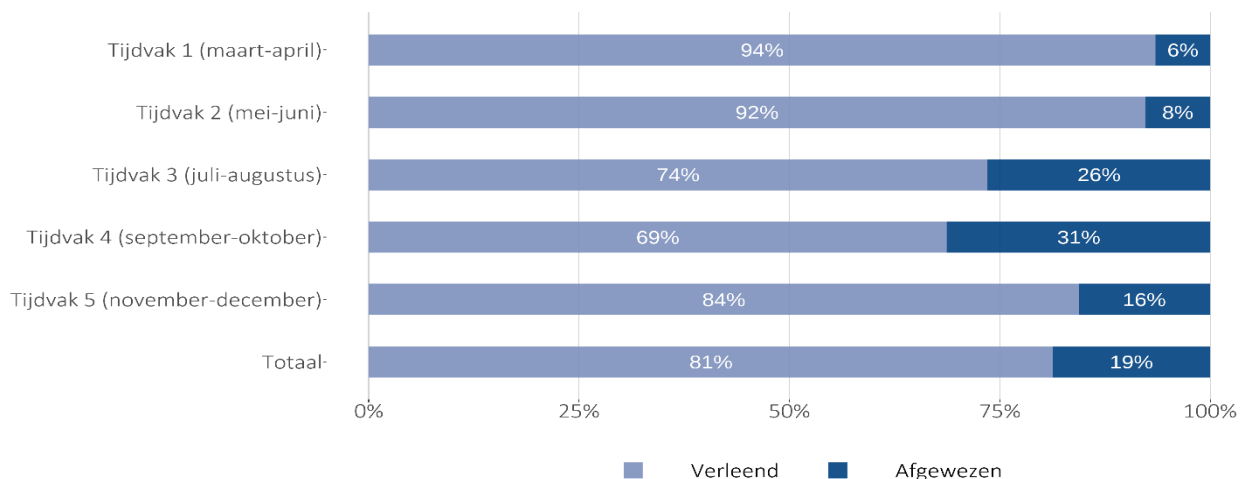

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023. N=216.269.

Om in aanmerking te komen voor een STAP-budget moeten mensen een aanvraag indienen bij het UWV. Het UWV beoordeelt deze aanvragen vervolgens. De mensen die een aanvraag hebben ingediend bij het UWV zijn al een stap verder in het aanvraagproces dan de mensen die een melding krijgen dat het subsidieplafond is bereikt. Deze laatste groep dient geen aanvraag in. Onderstaande figuur laat per tijdvak zien welk percentage van het aantal aanvragen door het UWV is goedgekeurd dan wel afgewezen. De afgewezen groep bestaat uit mensen die een aanvraag hebben ingediend, maar die niet aan alle voorwaarden voldeden.¹¹ Het gaat hier dus nadrukkelijk niet om de groep die een STAP-budget had willen ontvangen, maar waar het subsidieplafond reeds was bereikt.

Het percentage afgewezen aanvragen verschilt tussen de verschillende tijdvakken. Zo werd nog geen 10% van de aanvragen afgewezen tijdens de eerste twee tijdvakken, terwijl dit percentage toenam naar ongeveer een kwart tijdens het derde tijdvak en een derde tijdens het vierde tijdvak. Tijdens het vijfde tijdvak is weer een daling gerealiseerd tot ongeveer 15%.

Figuur 2.2 Aantal verleende en afgewezen aanvragen per deelnemer kalenderjaar 2022

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

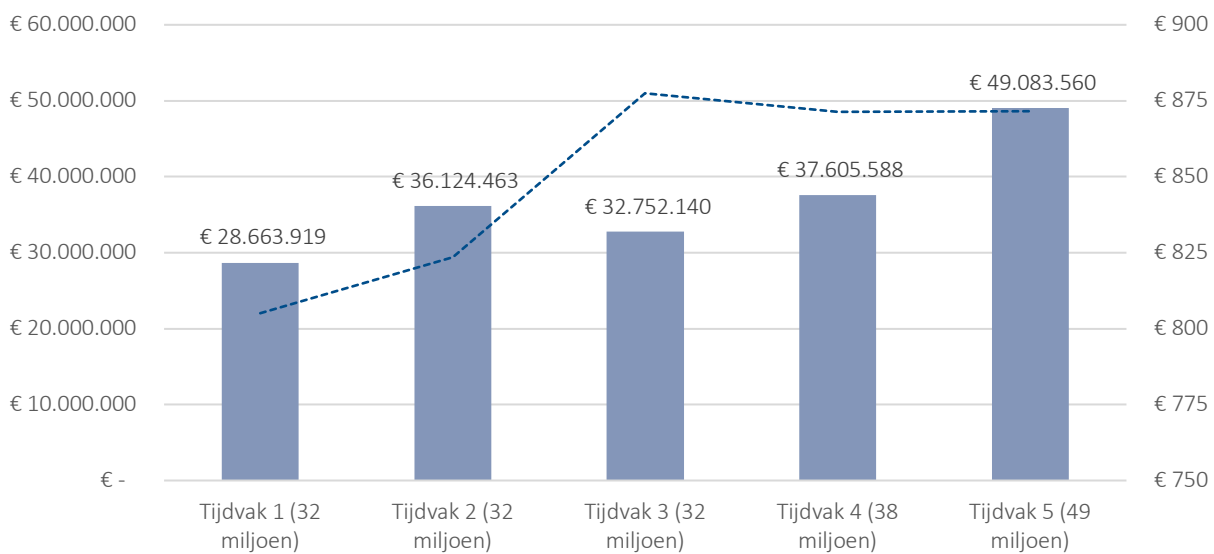
¹¹ Ook zit hier nog een zeer kleine groep personen in die hun STAP-budget heeft geannuleerd.

2.1.2 Totale en gemiddelde verleende subsidie per tijdvak

Oorspronkelijk zou de totale subsidiepot van 160 miljoen euro voor het kalenderjaar 2022 evenredig verdeeld worden over de vijf tijdvakken. Ieder tijdvak zou een subsidieplafond van 32 miljoen hebben. Gedurende 2022 is besloten het STAP-budget te verhogen met 12,9 miljoen euro (voor tijdvakken september en november en een extra aanvulling voor november van 10,9 miljoen euro). Onderstaand figuur laat de ontwikkeling van het totale subsidiebedrag (de kolommen) en het gemiddelde subsidiebedrag per STAP-gebruiker (de gestippelde lijn) zien. De totaal beschikbare subsidie staat per tijdvak aangegeven op de horizontale as.

Waar in het eerste tijdvak nog sprake was van onderuitputting van het budget is er vanaf het tweede tijdvak al sprake van een volledige (en snelle) uitputting van het budget.¹² Tegelijkertijd zien we ook dat de gemiddelde verleende subsidie per STAP-gebruiker is toegenomen van iets meer dan 800 euro in de eerste twee tijdvakken naar ongeveer 870 euro in de laatste 3 tijdvakken. Dit betekent dat het aantal gebruikers dat gebruik maakt van het STAP-budget (per euro subsidie) is gedaald vanaf het derde tijdvak. Door de verhoging van het plafond is echter een toename zichtbaar in absolute aantallen gebruikers (zie ook figuur 2.1).

Figuur 2.3 De totale (linker-as) en gemiddelde (rechter-as) subsidie per tijdvak^a

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

a) Deze weergave is gebaseerd op de gegevens van UWV voor verwerking van de mutaties. Hetgeen betekent dat er kleine verschillen bestaan met de financiële verantwoording.

2.2 KENMERKEN STAP-GEBRUIKERS

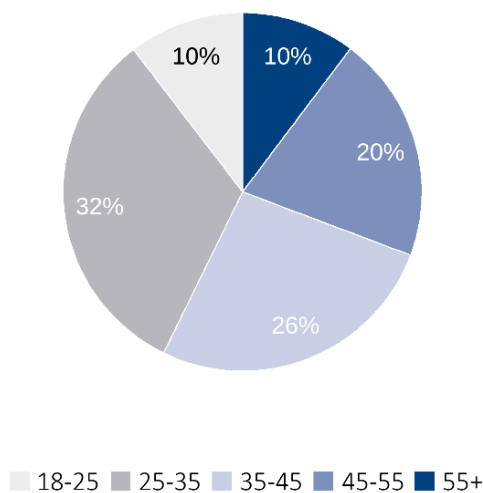
In deze paragraaf worden de STAP-gebruikers onderverdeeld naar de achtergrondkenmerken leeftijd (2.2.1), hoogst genoten opleiding (2.2.2), arbeidsmarktpositie (2.2.4) en sector (2.2.5). Daarnaast is voor de (1) de Nederlandse populatie tussen de 25 jaar en 65 jaar en (2) de Nederlandse populatie tussen de 25 jaar en 65 jaar die aan LLO deelnemen een onderverdeling gemaakt naar dezelfde kenmerken. Hiermee wordt de samenstelling van de groep STAP-gebruikers vergeleken met de populatie die in aanmerking komt voor de subsidie en de LLO-deelname van deze populatie.

¹² De oorzaak voor onderuitputting in het eerste tijdvak zit in het feit dat de STAP-applicatie bij de eerste openstelling de grote hoeveelheid aanvragen niet goed aankon en daardoor zorgde voor technische onvolkomenheden, waardoor achteraf bleek dat het totale budget niet is aangevraagd. Het nog beschikbare budget was vervolgens in de volgende aanvraagperiode toegevoegd aan het totale budget. Direct na deze constatering is de STAP-applicatie aangepast en heeft zich dit probleem niet meer voorgedaan in de navolgende aanvraagperiodes.

2.2.1 STAP-gebruik per leeftijdscategorie

Om in aanmerking te komen voor het STAP-budget mag de aanvrager nog geen AOW ontvangen en moet hij of zij ouder zijn dan 18 jaar. Uit onderstaande figuur blijkt dat het bereik het grootst is in de groep 25 tot 35-jarigen. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk 32% van de totale groep STAP-gebruikers. Het gebruik van STAP neemt af naarmate de leeftijd hoger ligt. Zo is (nog) maar 11% van de gebruikers ouder dan 55 jaar. Een afwijkende groep is de groep jonger dan 25 jaar omdat deze groep veel studenten bevat. Studenten zijn niet uitgesloten, maar voor personen tot 30 jaar geldt dat het opleidingsaanbod beperkt is tot het volgen van scholing via post-initieel onderwijs, zoals cursussen, trainingen en opleidingen bij private opleiders.

Figuur 2.4 STAP-gebruik per leeftijdscategorie

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Tabel 2.1 geeft aan hoe deze cijfers zich verhouden tot de opbouw van de populatie en deelname aan scholing in het algemeen. Omdat op basis van openbare CBS-gegevens geen gegevens over LLO-deelname onder 18- tot 25-jarigen beschikbaar zijn, is gekozen om een vergelijking te maken met de 25- tot 65-jarige STAP-gebruikers. Onderstaande tabel laat zien dat de groep STAP-gebruikers sterk verschilt van de Nederlandse populatie als wordt vergeleken op de leeftijd. Zo is 28% van de Nederlandse populatie tussen 25- en 65 jaar of ouder terwijl deze groep maar 11% vertegenwoordigd van de STAP-gebruikers.

Omdat bekend is dat meer in het algemeen scholing scheef verdeeld is naar leeftijd, is ook naar de samenstelling van de groep LLO-deelnemers gekeken. In de LLO-deelname zijn ouderen inderdaad ook ondervertegenwoordigd, maar bij STAP is dit nog wel sterker.

Tabel 2.1 Representativiteit naar leeftijd (25-65-jarigen)

Leeftijd	STAP-gebruikers (%)	LLO-deelnemers (%)	Populatie (%)
25 tot 35 jaar	36%	33%	24%
35 tot 45 jaar	30%	24%	23%
45 tot 55 jaar	23%	24%	25%
55 tot 65 jaar	11%	18%	28%
Totaal	100%	100%	100%

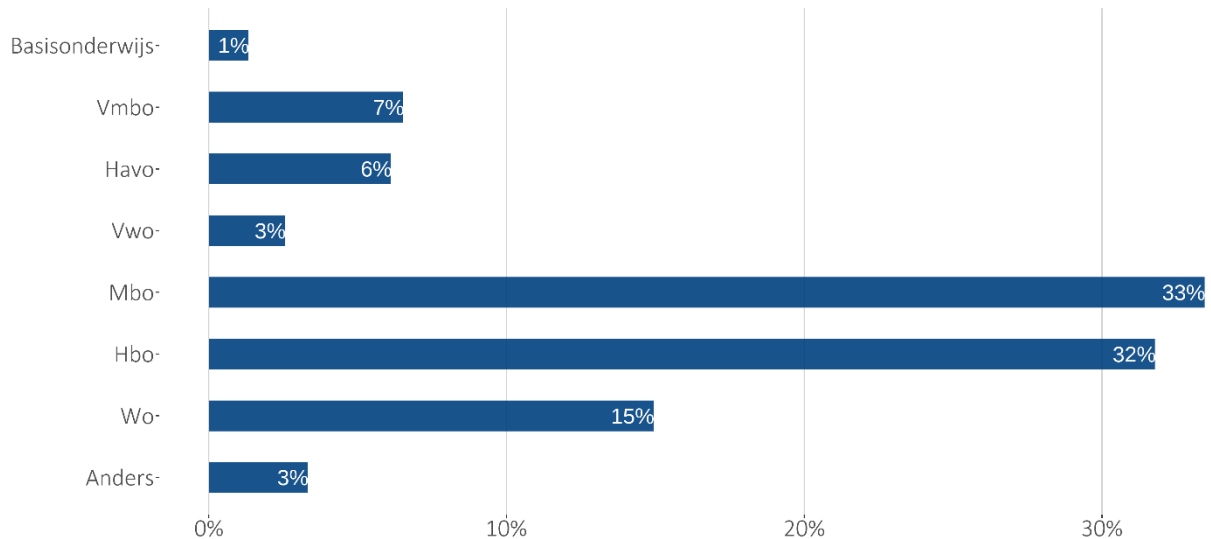
Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Openbare gegevens van CBS Statline. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Opmerking: Voor de verdeling van de STAP-gebruikers is iedereen gebruikt die ten minste 25 jaar en ten hoogste 65 jaar was ten tijde van de aanvraag.

2.2.2 STAP-gebruik verdeeld naar hoogst genoten opleidingsniveau

Van de STAP-gebruikers is hun hoogst genoten opleidingsniveau bekend tijdens de aanvraag van het STAP-budget. De onderverdeling naar de verschillende opleidingsniveaus is te zien in onderstaande figuur. Zo is de groep Mbo'ers de grootste groep binnen de STAP-gebruikers, gevolgd door Hbo en Wo. Mensen die (nog) geen Mbo, Hbo of Wo hebben afgerond vertegenwoordigen maar een kleine groep van de STAP-gebruikers.

Figuur 2.5 STAP-gebruik verdeeld naar hoogst genoten opleidingsniveau

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023. .

Wanneer het gebruik van het STAP-budget onder 25- tot 65-jarigen wordt afgezet tegen de Nederlandse populatie zien we dat er sprake is van een oververtegenwoordiging van zowel Hbo als Wo afgestudeerden. Ook voor mbo'ers lijkt sprake van een lichte oververtegenwoordiging te zijn. Toch is dit door enige onzekerheid omgeven omdat de groep met opleidingsniveau Mbo 1 bij de STAP-gebruikers in de categorie Mbo valt en de SOI-indeling Mbo 2-4 gebruikt. Het lijkt daarmee dus goed mogelijk dat er geen sprake is van een al te grote oververtegenwoordiging van Mbo'ers. De ondervertegenwoordiging zit met name bij vmbo en lager. Al met al is de verdeling minder scheef dan bij leeftijd.

Het is moeilijk precies te beoordelen in hoeverre deze verdeling afwijkt van de verdeling zoals deze gold voor de fiscale aftrek. In de evaluatie van CPB (2016) was eveneens sprake van een hoge deelname van hoger opgeleiden.¹³ Het probleem in deze evaluatie van het CPB is dat bij meer dan een vijfde van de deelnemers het opleidingsniveau niet bekend is.

¹³ Centraal Planbureau (2016). Evaluatie aftrekpost scholingsuitgaven. CPB Notitie, 1 juli 2016.

Tabel 2.4 Representativiteit naar opleidingsniveau¹⁴ (25 tot 65-jarigen)

Hoogst genoten opleidingsniveau UWV-indeling	STAP-gebruikers (%)	Hoogst behaalde opleidingsniveau SOI-indeling	Populatie (%)
Basisonderwijs	1%	Basisonderwijs	5%
Vmbo	6%	Vmbo b/k, vmbo g/t, havo- en vwo-onderbouw Mbo1	13%
Havo en Vwo	7%	Havo en vwo	7%
Mbo 1-4	33%	Mbo2-4	29%
Hbo en Wo	50%	Hbo en Wo	44%
Anders	3%	Onbekend	1%
Totaal	100%		100%

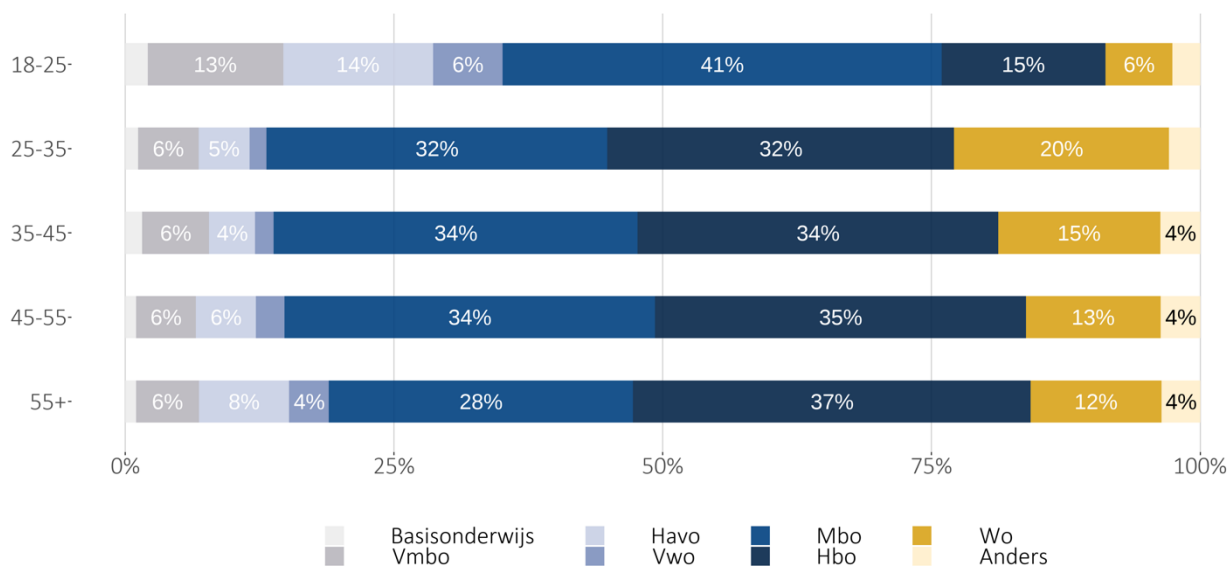
Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Openbare gegevens van CBS Statline. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Opmerking: Voor de verdeling van de STAP-gebruikers is iedereen gebruikt die ten minste 25 jaar en ten hoogste 65 jaar was ten tijde van de aanvraag.

2.2.3 Percentage STAP-gebruikers naar hoogst genoten opleidingsniveau en leeftijd

Ook is gekeken naar de samenstelling van de groep STAP-gebruikers naar opleidingsniveau én leeftijd. Uit onderstaande figuur valt op te maken dat er geen duidelijke samenhang is tussen leeftijd en opleidingsniveau. Wel valt op te maken dat van de leeftijdsgroep 18-25 (nog maar) een klein aandeel een Hbo of Wo studie heeft afgerond en dat een groot deel een middelbare schoolopleiding als hoogst genoten opleidingsniveau heeft.

Figuur 2.6 STAP-gebruik naar leeftijd en opleidingsniveau

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

¹⁴ De onderwijsniveau-indelingen sluiten niet perfect op elkaar aan. Zo worden in de openbare CBS-gegevens Hbo en Wo-bachelor samengenomen en Hbo- en Wo-master. Hierdoor kunnen Hbo en Wo niet uit elkaar worden gehaald voor de Nederlandse populatie, terwijl dit wel mogelijk is voor de STAP-gebruikers. Tegelijkertijd zijn de verschillende Mbo niveaus niet van elkaar te onderscheiden voor de STAP-gebruikers en kan Mbo1 in de openbare CBS-gegevens niet worden toegevoegd aan Mbo2-4.

In onderstaande tabel is de totale populatie STAP-gebruikers ingedeeld naar hun hoogst genoten opleidingsniveau en leeftijdscategorie. Alle cellen gezamenlijk tellen op tot 100% van de STAP-gebruikers. Onderstaande tabel laat goed zien dat het zwaartepunt van het STAP-gebruik ligt bij de 25-55 jarigen met als hoogst genoten opleidingsniveau het Mbo en Hbo.

Tabel 2.2 Percentage STAP-gebruikers naar hoogst genoten opleidingsniveau en leeftijdscategorie

	18-25	25-35	35-45	45-55	55+	Totaal
Basisonderwijs	0,2%	0,4%	0,4%	0,2%	0,1%	1,3%
Vmbo	1,3%	1,8%	1,7%	1,1%	0,6%	6,5%
Havo	1,5%	1,5%	1,1%	1,1%	0,9%	6,1%
Vwo	0,7%	0,5%	0,5%	0,5%	0,4%	2,6%
Mbo	4,2%	10,3%	9,0%	7,1%	2,9%	33,4%
Hbo	1,6%	10,4%	8,9%	7,1%	3,8%	31,8%
Wo	0,6%	6,5%	4,0%	2,6%	1,3%	14,9%
Anders	0,3%	0,9%	1,0%	0,8%	0,4%	3,3%
Totaal	10,4%	32,4%	26,5%	20,5%	10,3%	100,0%

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

2.2.4 STAP-gebruik verdeeld naar arbeidsmarktpositie

Aanvragers van het STAP-budget wordt gevraagd naar hun arbeidsmarktpositie. Daarin wordt een onderscheid gemaakt naar een achttal categorieën. Deze hebben wij als volgt ingedeeld:

- Werkzaam (vast contract, tijdelijk contract en ZZP)
- Werkloos (werkzoekend, werkloos en werkzoekend/werkloos¹⁵)
- Overig (student en de categorie anders)¹⁶

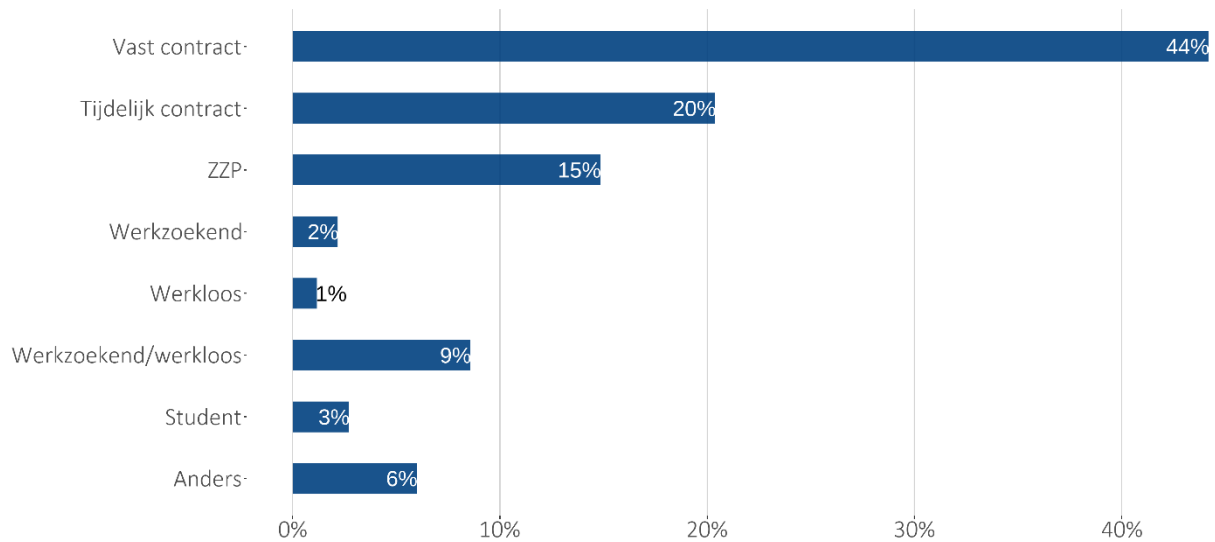
Uit onderstaande figuur valt af te lezen dat verreweg het grootste gedeelte van de STAP-gebruikers werkzaam is op het moment van de aanvraag (79%). De grootste groep betreft personen die werkzaam zijn op een vast contract, gevolgd door de groep met een tijdelijk contract en de groep die werkzaam is als ZZP'er. De groep werklozen/werkzoekenden vertegenwoordigt 12% van de STAP-gebruikers. Maar een kleine groep van 3% van de STAP-gebruikers geeft aan student te zijn.

¹⁵ Het gaat hierbij om indelingen die het UWV hanteert. Naar verwachting zullen niet al deze personen werkzoekend zijn in de zin dat ze op dit moment actief een baan zoeken en/of een werkloosheidsuitkering. Dit betekent dat we deze groep niet 1-op-1 kunnen vergelijken met de "werkloze beroepsbevolking" zoals het CBS deze definieert.

¹⁶ Het is onduidelijk wat de categorie anders bevat. Het kan gaan om niet-werkenden en niet-zoekenden, uitkeringsgerechtigden en mogelijk werkenden op uitzend- of oproepcontracten die niet voor de categorie tijdelijk contract hebben gekozen.

Figuur 2.7 STAP-gebruik naar arbeidsmarktpositie

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

De categorieën die kunnen worden gebruikt om het STAP-gebruik naar arbeidsmarktpositie in kaart te brengen sluiten niet perfect aan op de beschikbare gegevens van het CBS.¹⁷ Zodoende is gekozen voor een grofmazige opzet waarbij de volledige groep STAP-gebruikers wordt ingedeeld als (1) werkzaam of (2) niet-werkzaam (werkloos en overig). Vervolgens is de Nederlandse populatie ingedeeld naar de (1) werkzame beroepsbevolking en (2) niet-werkzame beroepsbevolking.

Wanneer de STAP-gebruikers dan worden vergeleken met de Nederlandse populatie en de populatie LLO-deelnemers lijkt er sprake te zijn van een redelijke vertegenwoordiging van werkzame en niet-werkzame STAP-gebruikers. Dit is met enige onzekerheid omvatten omdat de categorie overig bij de STAP-gebruikers niet goed te duiden is en deze groep ook gedeeltelijk tot de groep werkenden horen.

Het STAP-budget heeft een relatief groot bereik onder ZZP'ers en mensen op een tijdelijk contract. De groep met een vast contract is ondervertegenwoordigd.

¹⁷ Zo is onduidelijk of STAP-aanvragers op een uitzendcontract hebben aangegeven werkzaam te zijn op een tijdelijk contract, of juist bij de categorie anders. Tegelijkertijd kan de categorie anders ook voor verschillende uitkeringsvormen worden gebruikt door aanvragers. Ook de werkloos en/of werkzoekend categorieën sluiten niet perfect aan op het door het CBS gehanteerde indelingen als niet-beroepsbevolking of werkloze beroepsbevolking.

Tabel 2.3 Representativiteit arbeidsmarktpositie (25 tot 65-jarigen)

Beroepsbevolking	STAP-gebruikers (%)	LLO-deelnemers (%)	Populatie (%)
<i>Werkzaam</i>	79%	86%	81%
<i>Niet-werkzaam¹⁸</i>	21%	14%	19%
Totaal	100%	100%	100%

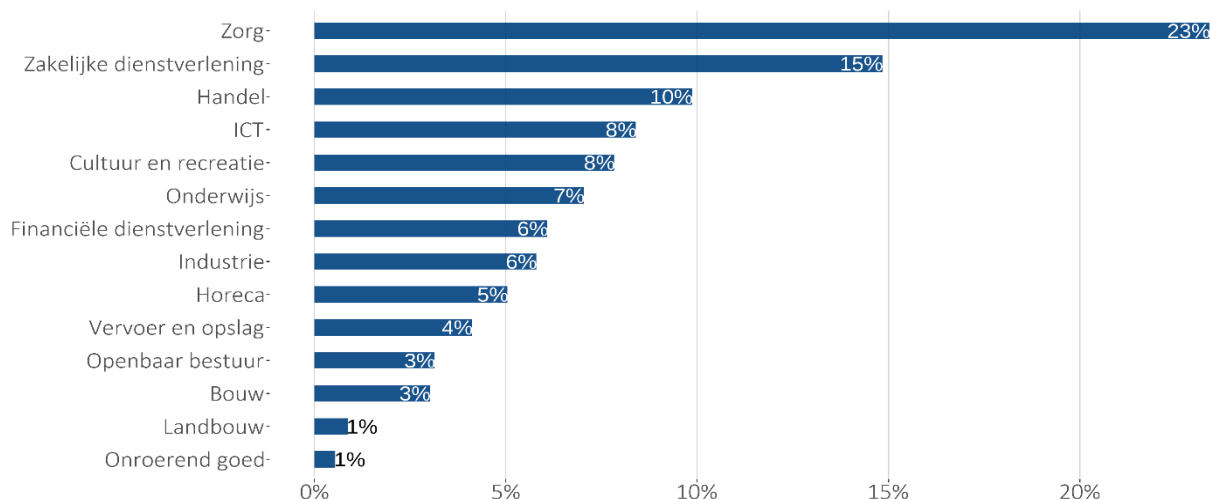
Werkzame populatie			
<i>Werkend met vast contract</i>	58%	63%	69%
<i>Werkend met tijdelijk contract</i>	23%	22%	19%
<i>ZZP'er</i>	19%	15%	13%
Totaal	100%	100%	100%

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Openbare gegevens van CBS Statline. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Opmerking: Voor de verdeling van de STAP-gebruikers is iedereen gebruikt die ten minste 25 jaar en ten hoogste 65 jaar was ten tijde van de aanvraag. Voor de Nederlandse populatie is gekozen om de werkzame beroepsbevolking te vergelijken met de werkzame STAP-gebruikers en een combinatie van de niet-beroepsbevolking en de werkloze-beroepsbevolking met de STAP-gebruikers die tot de categorieën werkloos en overig behoren.

2.2.5 STAP-gebruik naar sector

Aanvragers van het STAP-budget is gevraagd naar de sector waarin zij actief zijn of waren. Uit onderstaand figuur valt te zien dat bijna een kwart van de STAP-gebruikers werkzaam is of was in de zorg, gevolgd door een goede vertegenwoordiging van de zakelijke dienstverlening (15%) en handel (10%). ICT en het onderwijs zijn samen goed voor 15%. Minder gebruikers komen uit de Industrie, horeca, vervoer en opslag en de (land)bouw.

Figuur 2.8 STAP-gebruik naar sector

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

¹⁸ De STAP-gebruikers die bij hun aanvraag hebben aangegeven werkloos en/of werkzoekend, student te zijn dan wel de categorie anders in hebben gevuld zijn samengenomen als niet-werkzaam. Zoals in de hoofdtekst verder is toegelicht kan de categorie "anders" in theorie ook betrekking hebben op werkzame posities. Omdat deze categorie 6% van de STAP-gebruiker beslaat kan het aandeel werkzaam in de praktijk net wat hoger liggen dan in deze tabel wordt gepresenteerd.

De bovenstaande figuur houdt geen rekening hoe groot deze sectoren zijn en of deze deelname dus relatief hoog of laag is gezien de omvang van deze sectoren. Om een beeld te krijgen van de sectorale verdeling in de Nederlandse populatie en de populatie LLO-deelnemers is naar de werkzame beroepsbevolking tussen de 25 en 65 jaar gekeken. Van de STAP-gebruikers is de groep genomen die aangaf werkzaam te zijn op een vast contract, tijdelijk contract of als zzp'er én tussen de 25 en 65 jaar oud is. Onderstaande tabel geeft de sectorale verdeling en de afwijking tussen de STAP-gebruikers en de werkzame beroepsbevolking en LLO-deelnemers.

Uit onderstaande tabel valt af te lezen dat er sprake is van een oververtegenwoordiging van de zorg, zakelijke en financiële dienstverlening, ICT en cultuur, recreatie en overige diensten en horeca voor wat betreft STAP-gebruik. Deze oververtegenwoordiging geldt zowel voor de Nederlandse werkzame bevolking als de werkzame bevolking die aan scholing doet. Onderwijs, industrie, openbaar bestuur en land(bouw) zijn ondervertegenwoordigd voor wat betreft STAP-gebruik.

Tabel 2.3 Representativiteit sectoren (25 tot 65-jarigen in de werkzame beroepsbevolking)

Sector	STAP-aanvragers (%)	LLO-deelnemers (%)	Vershil tussen STAP-aanvragers en LLO-deelnemers	Populatie (%)	Vershil tussen STAP-aanvragers en populatie (procentpunt)
Zorg	24	22	+2	18	+6
Zakelijke dienstverlening	16	14	+2	14	+2
Handel	9	9	0	12	-3
Informatie en communicatie	9	6	+3	5	+4
Cultuur, recreatie en overige diensten	8	4	+4	4	+4
Onderwijs	7	11	-4	8	-1
Financiële dienstverlening	6	5	+1	3	+3
Industrie	6	7	-1	10	-4
Horeca	4	1	+3	2	+2
Vervoer en opslag	4	4	0	5	-1
Openbaar bestuur	4	10	-6	8	-4
Bouwnijverheid	3	3	0	5	-2
Landbouw en visserij	1	1	0	2	-1
Verhuur/handel onroerend goed	1	1	0	1	0
Anders	0	1	-1	2	-2
Totaal	100	100		100	

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Openbare gegevens van CBS Statline. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Opmerking: Voor de verdeling van de STAP-gebruikers is iedereen gebruikt die ten minste 25 jaar en ten hoogste 65 jaar was ten tijde van de aanvraag en aangaf werkzaam te zijn op een vast contract, tijdelijk contract of als zzp'er.

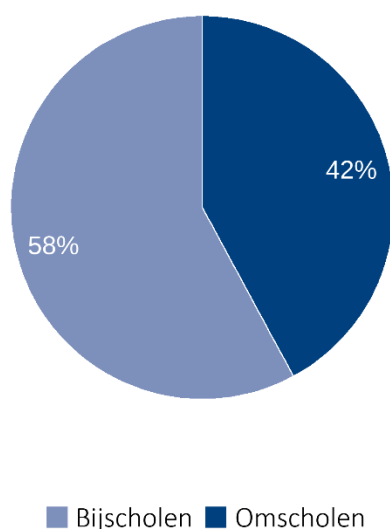
2.3 OPLEIDINGSDOEL STAP-BUDGET

Mensen kunnen het STAP-budget gebruiken om hun positie te verbeteren op de arbeidsmarkt. Dit kunnen zij doen door hun huidige baan beter of anders te kunnen gaan doen, of zij kunnen zich richten op een nieuwe baan of sector. Aanvragers van het STAP-budget is gevraagd naar hun motief en zij konden daarbij kiezen uit de opleidingsdoelen omscholing en bijscholing. Naar verwachting zal omscholing eerder samenhangen met een nieuwe baan en bijscholing met de huidige baan.

2.3.1 Opleidingsdoel (om- of bijscholing)

Onderstaand figuur laat zien dat bijna 6 op de 10 personen aangeeft het STAP-budget te gebruiken voor bijscholing en zo hun huidige werk beter of anders te kunnen doen. Het aandeel personen dat het STAP-budget inzet voor bij- of omscholing verschilt nagenoeg niet naar de leeftijd van de aanvrager. Wel is het zo dat STAP-gebruikers die bij de aanvraag werkloos zijn het budget relatief vaak inzetten voor omscholing.

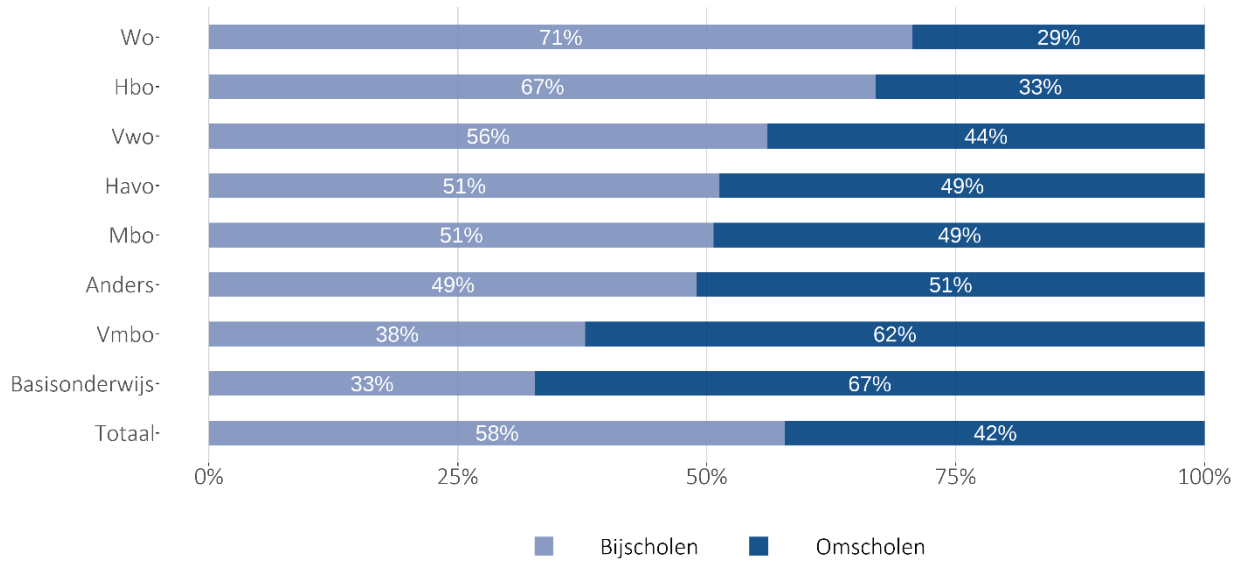
Figuur 2.9 STAP-gebruik naar opleidingsdoel

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur 2.10 laat ook een duidelijke samenhang zien tussen het opleidingsniveau van de STAP-gebruiker en zijn of haar opleidingsdoel. Zo neemt het aandeel dat het STAP-budget inzet voor bijscholing toe naarmate men een hoger opleidingsniveau heeft. De hoger opgeleiden kiezen er dus vaker voor zich te verbeteren in hun huidige werk door een cursus of opleiding. Tegelijkertijd is ook goed zichtbaar dat personen met een lager opleidingsniveau het STAP-budget relatief vaak inzetten voor omscholing.

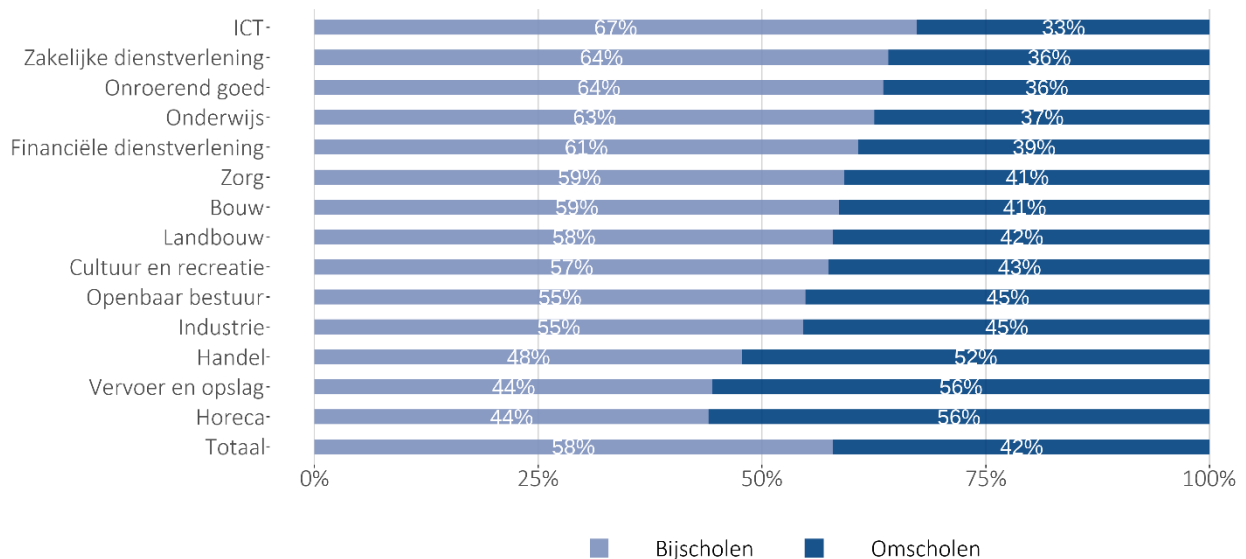
Figuur 2.10 STAP opleidingsdoel naar hoogst genoten opleidingsniveau

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur 2.11 laat zien dat er de nodige variatie is naar de sector van de STAP-gebruiker. Zo is in de dienstverlenende sectoren als zakelijke en financiële dienstverlening, maar ook de ICT en het onderwijs sprake van relatief veel bijscholing. Tegelijkertijd is in de meer technische sectoren en sectoren met relatief veel lager opgeleiden en/of fysiek zwaarder werk (transport, horeca, handel, industrie) sprake van omscholing.

Figuur 2.11 STAP opleidingsdoel naar sector

Bron: UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

2.4 GEBRUIK STAP-BUDGET NAAR TYPE SCHOLINGSACTIVITEIT

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verdeling van het STAP-gebruik over verschillende type opleiders en scholingsactiviteiten. Er is gekozen het STAP-gebruik uit te drukken in het aantal verleende subsidies, en niet in budgetten, zodat bij volgende monitorrapporten niet gecorrigeerd hoeft te worden voor de ontwikkeling van het gemiddelde verleende subsidiebedrag.. Het relatieve gebruik naar type scholingsactiviteiten verandert

niet wanneer het STAP-gebruik wordt uitgedrukt in euro's STAP-budget. Daarnaast wordt het gebruik van de scholingsactiviteiten afgezet tegen het opleidingsaanbod. Om informatie over het type scholingsactiviteit te verkrijgen is de koppeling gemaakt tussen de STAP-gebruikers en de door hun gekozen scholingsactiviteiten in het STAP-scholingsregister. In dit register zijn alle scholingsactiviteiten die in aanmerking komen voor het STAP-budget opgenomen.¹⁹

2.4.1 Verdeling STAP-gebruik naar opleiders en opleidingen

In totaal bieden per april 2023 1.829 unieke opleiders één of meerdere opleidingen aan in het STAP-scholingsregister. Om iets meer grip te krijgen over de grootte van de verschillende opleiders zijn deze gerangschikt op basis van het aantal opleidingen dat zij aanbieden in het scholingsregister. Er is gekozen om 10-procentgroepen te maken op basis van het aantal opleidingen dat een opleider heeft geregistreerd in het scholingsregister. Zo worden de 10% opleiders (183 in totaal) met de minste aangeboden opleidingen samengenomen in de categorie 0-10%. De 10% opleiders (eveneens 183 in totaal) die daarna het minste aantal aangeboden opleidingen hebben vormen de groep 10-20% enzovoorts. De 10% grootste opleiders zijn verder onderverdeeld naar de groepen 90-95% en 95-100% (de 5% grootste opleiders). Het gaat hier dus niet om de omvang in aantallen studenten, al mag verwacht worden dat hier een zekere mate van samenhang mee is.

Uit onderstaande tabel komt goed naar voren dat het gros van de STAP-gebruikers de STAP-subsidie heeft ingezet voor een opleiding bij de 5% grootste opleiders (op basis van het aantal aangeboden opleidingen). Zo heeft iets meer dan de helft van alle STAP-gebruikers bij één van deze 91 opleiders een opleiding gevolgd. Dit is goed voor de helft van het totale subsidiebedrag over 2022. Tegelijkertijd zien we dat deze top 5% opleiders ook verreweg het grootste opleidingsaanbod hebben geregistreerd. Zoomen we nog verder in op de grootste gebruikers van het STAP budget, dan zien we dat drie opleiders samen iets meer dan een derde van alle STAP-deelnemers bedienen, terwijl zeven opleiders de helft van alle deelnemers bedienen.

Tabel 2.4 STAP-gebruik naar aantal opleiders, opleidingen en scholingsactiviteiten in het STAP-scholingsregister

Omvang opleider o.b.v. aantal aangeboden opleidingen	Aantal opleiders	Aantal aangeboden opleidingen in register	Aantal verleende STAP-subsidies		Ontvangen subsidiebedrag	
			Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
0-10%	183	192	2.069	1%	€ 2.033.929	1%
10-20%	183	457	1.284	1%	€ 1.198.234	1%
20-30%	183	775	8.430	4%	€ 7.573.646	4%
30-40%	183	1.212	4.426	2%	€ 4.234.578	2%
40-50%	183	1.792	6.380	3%	€ 6.119.259	3%
50-60%	183	2.540	8.133	4%	€ 7.835.722	4%
60-70%	183	3.907	19.377	9%	€ 18.737.310	10%
70-80%	183	6.507	15.673	7%	€ 14.564.063	8%
80-90%	183	12.493	13.556	6%	€ 12.299.392	7%
90-95%	91	13.885	19.204	9%	€ 15.955.657	9%
95-100%	91	151.260	116.704	54%	€ 92.772.022	50%
Onbekend	.	.	1.033	0%	€ 905.859	0%
Totaal	1.829	195.020	216.269	100%	€ 184.229.669	100%

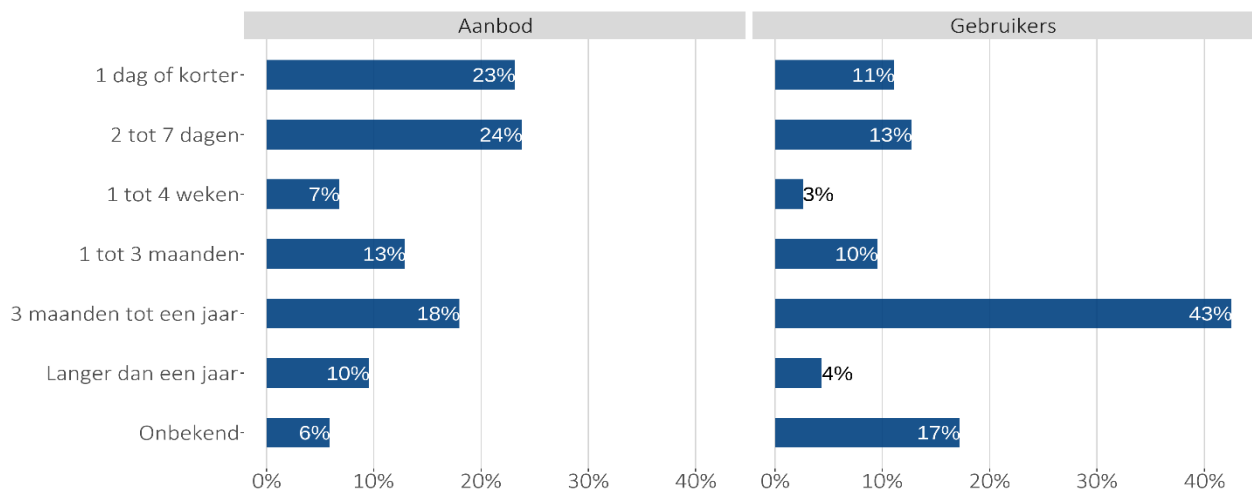
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

¹⁹ Het bestand geeft de situatie weer per 23 april 2023 waardoor het aanbod mogelijk afwijkt van het opleidingsaanbod waaruit men kon kiezen in kalenderjaar 2022. De afwijking lijkt daarmee grotendeels te zijn beperkt tot scholingsactiviteiten die na het vijfde tijdvak van 2022 zijn toegevoegd. Het geeft daarom een goede indruk van de verdeling van aantal opleiders, opleidingen en scholingsactiviteiten en naar het type scholingsactiviteit.

2.4.2 STAP-gebruik naar opleidingsduur

Allereerst is het STAP-gebruik onderverdeeld naar de opleidingsduur. Opleiders geven in het register aan hoe lang een opleiding duurt en zij kunnen dit uitdrukken in aantal dagen, weken, maanden of uren.²⁰ Onder bepaalde aannames zijn deze variabelen omgezet naar de categorieën in onderstaand figuur.²¹ Uit onderstaand figuur blijkt ruim 4 op de 10 STAP-gebruikers de subsidie te hebben ingezet voor een scholingsactiviteit die 3 maanden tot een jaar duurt. Daarbij wijkt de vraag sterk af van het aanbod. In het scholingsregister duurt nog geen 20% van de opleidingen tussen de 3 tot 12 maanden. Daarnaast is goed zichtbaar dat ongeveer 1 op de 4 STAP-gebruikers een korte scholingsactiviteit volgt van 1 dag tot 1 maand. Dit terwijl meer dan de helft van de aangeboden opleidingen deze duur heeft. Door de relatief grote groep gebruikers wiens opleidingsduur onbekend moeten deze conclusies met enig voorbehoud worden gemaakt.

Figuur 2.12 Verdeling STAP-gebruik (rechts) en STAP-scholingsregister (links) naar opleidingsduur

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Om een beter beeld te krijgen bij de verdeling van het STAP-gebruik naar de opleidingsduur is gekeken naar de samenhang met de arbeidsmarktpositie, het opleidingsdoel en het hoogst genoten opleidingsniveau. Daaruit lijkt een met elkaar samenhangend patroon te bestaan. Zo worden de kortlopende scholingsactiviteiten (korter dan 3 maanden) voornamelijk ingezet voor bijscholing en de langer durende activiteiten voor omscholing (figuur I.2 in bijlage I). In combinatie met de eerdere bevinding dat STAP-gebruikers met een lager opleidingsniveau het STAP-budget vaker inzetten voor omscholing maakt dat er een duidelijk onderscheid zichtbaar is tussen lager opgeleiden en langdurende opleidingen en hoger opgeleiden met kortlopende opleidingen. Ook is de groep Mbo'ers sterk vertegenwoordigd onder de langdurende scholingsactiviteiten (figuur I.3 in bijlage I). Ook de STAP-gebruikers die werkzaam zijn (ongeacht de arbeidsvorm) kiezen relatief vaak voor kortlopende scholingsactiviteiten (vaak gericht op bijscholing) terwijl de werklozen het STAP-budget relatief vaak inzetten voor langer durende opleidingen (vaak gericht op omscholing) (figuur I.1 in bijlage I).

²⁰ Dit heeft vooral betrekking op lengte van de periode waarin de scholingsactiviteit plaatsvindt (van start tot afronding) en niet zozeer op de studiebelasting. Al zullen deze twee begrippen tot op zekere hoogte met elkaar samenhangen.

²¹ Belangrijkste aannames zijn dat cursussen met een maximale duur tot 10 uur worden gerekend tot de categorie "1 dag of korter" en dat een maand 31 dagen telt.

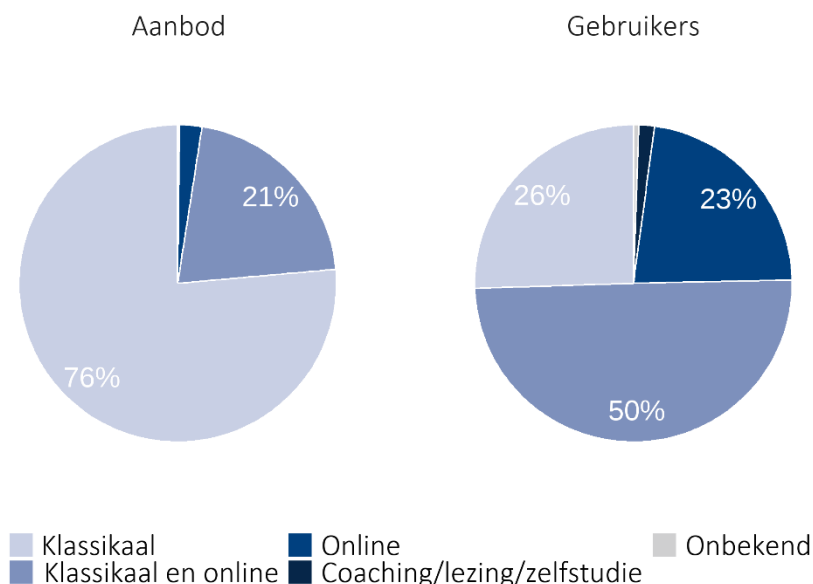
2.4.3 STAP-gebruik naar opleidingsvorm

Het opleidingsaanbod kan worden ingedeeld naar de volgende opleidingsvormen:

- Klassikaal
- Klassikaal en online
- Online
- Coaching
- Lezing
- Zelfstudie

Onderstaande figuur laat zien dat de meeste scholingsactiviteiten een combinatie zijn van klassikaal en online onderwijs (41%). Het aandeel opleidingen dat enkel klassikaal óf online wordt gevolgd ligt tussen de 22 en 24 procent. Er is een grote afwijking zichtbaar ten opzichte van het opleidingsaanbod in het scholingsregister. Zo wordt het gros van de opleidingen klassikaal aangeboden, terwijl dit bij de vraag een kleiner aandeel vormt. Wat het meest opvalt is het kleine percentage online opleidingen in het aanbod (2%) en dat deze goed zijn voor 22 procent van het aantal gevolgde opleidingen met een STAP-budget.

Figuur 2.13 Verdeling STAP-gebruik (rechts) en STAP-scholingsregister (links) naar opleidingsvorm

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

De samenhang tussen de gekozen opleidingsvorm en de achtergrondkenmerken van de gebruikers is minder eenduidig. Wat opvalt is dat relatief veel van de STAP-gebruikers die een opleiding volgen in het kader van bijscholing, dit in klassikale vorm doet (figuur I.5 in bijlage I). Er is geen directe informatie vanuit de opleiders over het opleidingsdoel van de opleiding, maar dit suggereert in ieder geval dat bijscholing vaak klassikaal wordt gegeven. Omscholing komt relatief vaak voor bij een mengvorm (online en klassikaal). Daarnaast worden scholingsactiviteiten in exclusief klassikale vorm ook relatief vaak gekozen door mensen met basisonderwijs of vmbo als hoogst genoten opleidingsniveau (figuur I.6 in bijlage I), terwijl Hbo'ers vaker voor een volledig online opleiding kiezen. Mbo'ers en Wo'ers kiezen relatief vaak voor een gemengde vorm.

2.4.4 STAP-gebruik naar de catalogusprijs van de scholingsactiviteit

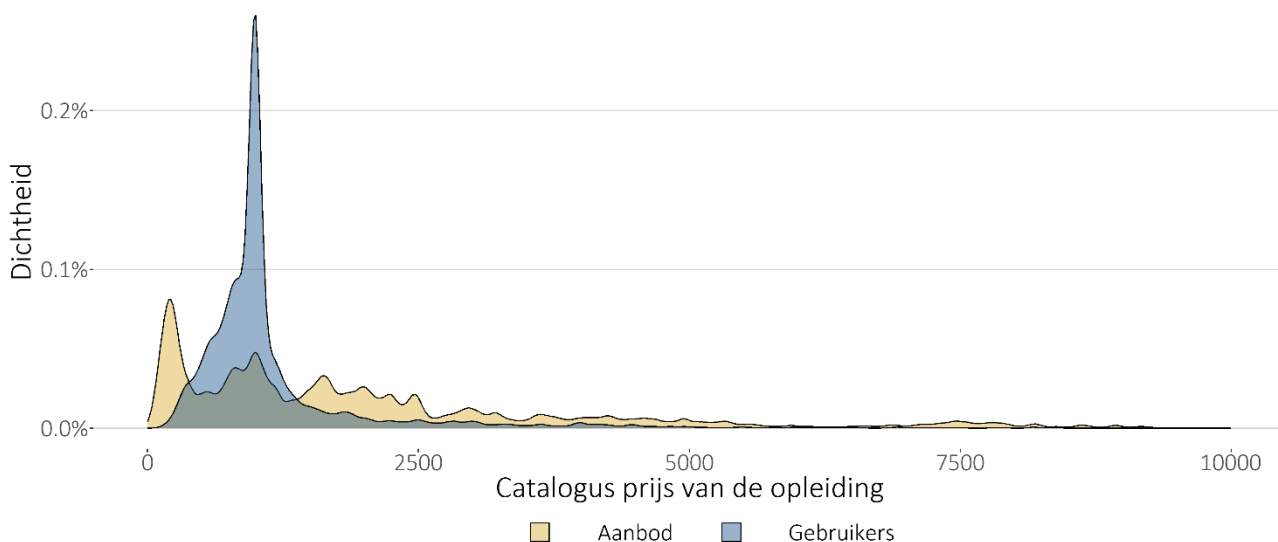
Als derde opleidingskenmerk wordt de catalogusprijs bekeken. De catalogusprijs wordt door de opleiders in het scholingsregister opgegeven. Onderstaand figuur laat goed zien dat het gros van de gevolgde opleidingen

een cataloguswaarde hebben die lager ligt dan het STAP-budget van €1.000 euro (het blauwe vlak). De gemiddelde cataloguswaarde van gevolgde opleidingen bedraagt ongeveer €1.250 euro.²² Dit betekent dan ook dat er voor het grootste gedeelte van de gevolgde opleidingen geen cofinanciering benodigd is vanuit de STAP-gebruiker (ongeveer 2 op de 3 gebruikers financiert de opleiding volledig met het STAP-budget). Ook is er een zeer duidelijke piek zichtbaar rond de cataloguswaarde van €1.000 euro. Er wordt dus veelvuldig gekozen voor opleidingen waarvan de cataloguswaarde overeenkomt met de maximale STAP-subsidie.

In tegenstelling tot het STAP-gebruik is er geen duidelijke concentratie zichtbaar van opleidingen in het STAP-scholingsregister met een cataloguswaarde rond de €1.000. Zo worden er relatief veel goedkope opleidingen aangeboden en zijn er tegelijkertijd ook nog de nodige opleidingen met een cataloguswaarde tot €2.500. Het aanbod van opleidingen met een cataloguswaarde boven de €2.500 is beperkt. De gemiddelde cataloguswaarde van een activiteit in het scholingsregister bedraagt €2.832. Voor 1 op de 3 activiteiten in het STAP-scholingsregister (met het totale opleidingsaanbod) geldt dat het volledige catalogusbedrag gesubsidieerd kan worden door het STAP-budget.

Figuur 2.14 Verdeling verleende STAP-subsidies naar catalogusprijs van de gevolgde opleiding

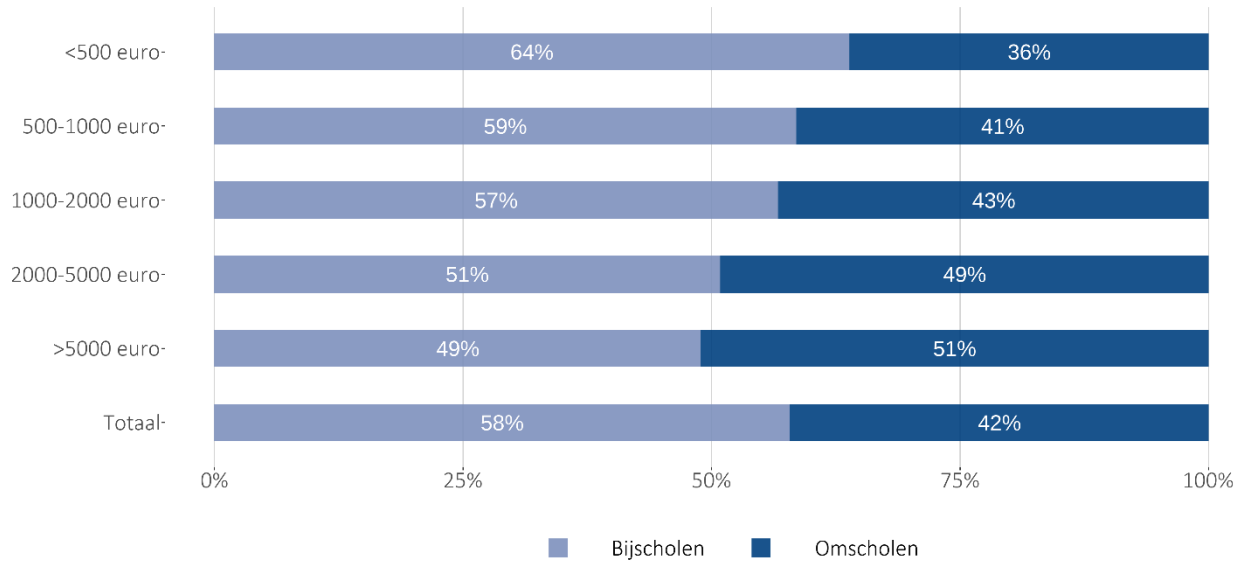

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023. Opmerking: Afgelapt op 5000 euro, missen hierdoor 3608 waarnemingen (1,6%).

Er is ook gekeken of de cataloguswaarde van de gekozen opleidingen samenhangt met het opleidingsdoel, de arbeidsmarktpositie of het hoogst genoten opleidingsniveau. Allereerst is een duidelijk verband zichtbaar tussen de catalogusprijs van een opleiding en het opleidingsdoel van de STAP-gebruiker. Zo is bij de goedkopere opleidingen relatief vaker sprake van bijscholing (figuur I.7 in bijlage I). Deze opleidingen kunnen dan ook relatief vaak worden bekostigd zonder dat cofinanciering benodigd is. Er is echter geen duidelijk verband zichtbaar tussen de catalogusprijs van een opleiding en de arbeidsmarktpositie of opleidingsniveau van een gebruiker (figuren I.8 en I.9 in bijlage I).

²² In vergelijking met de aftrekpost scholingsuitgaven ligt het bedrag van de scholing een stuk lager bij het STAP-budget. Waar het gemiddelde aftrekbare bedrag op €1.700 euro lag bij de fiscale regeling, ligt dat bij STAP-opleidingen op €1.250 (waarvan het grootste gedeelte wordt gefinancierd door het STAP-budget). Bron: CPB (2016).

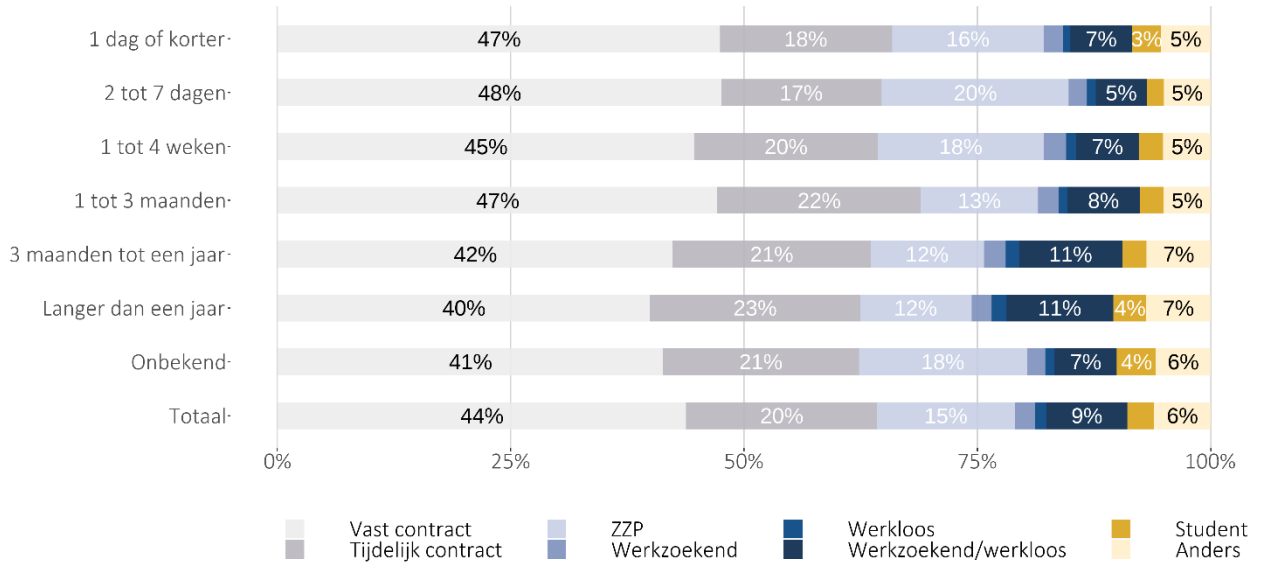
Figuur 2.15 Verdeling STAP-gebruik naar catalogusprijs en opleidingsdoel

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

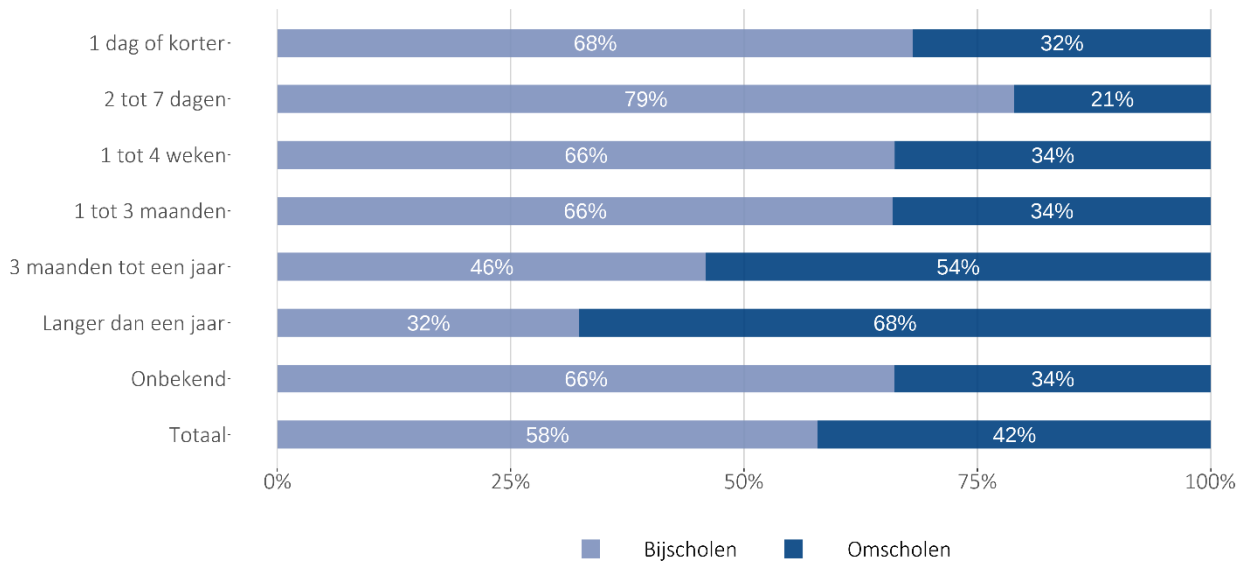
I BIJLAGE: FIGUREN EN TABELLEN

Figuur I.1 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsduur en arbeidsmarktpositie

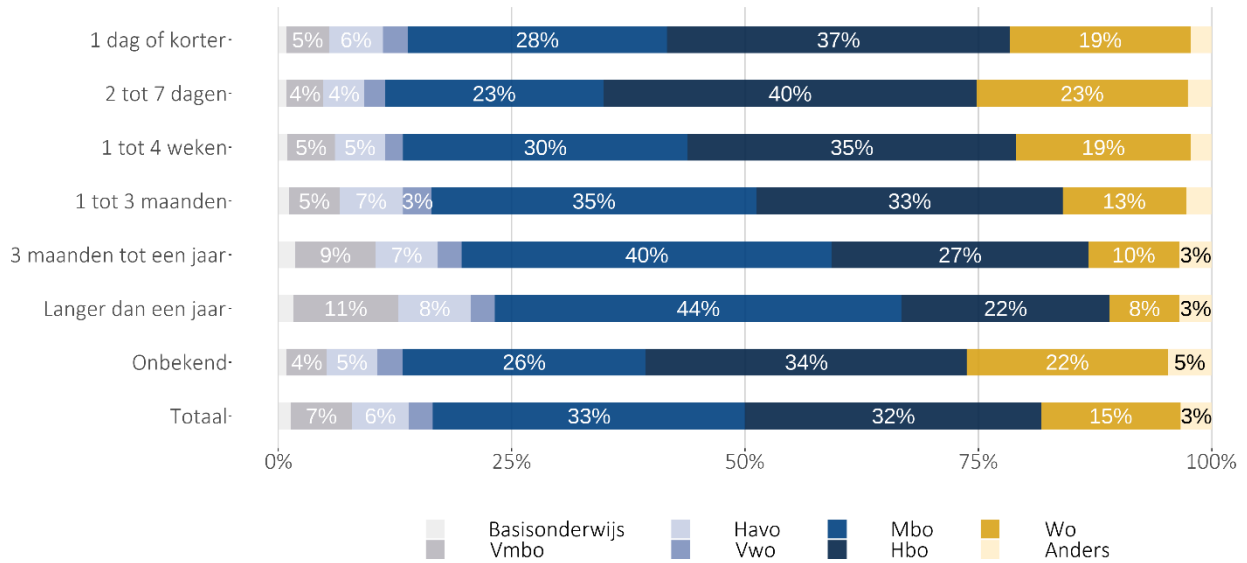
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.2 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsduur en opleidingsdoel

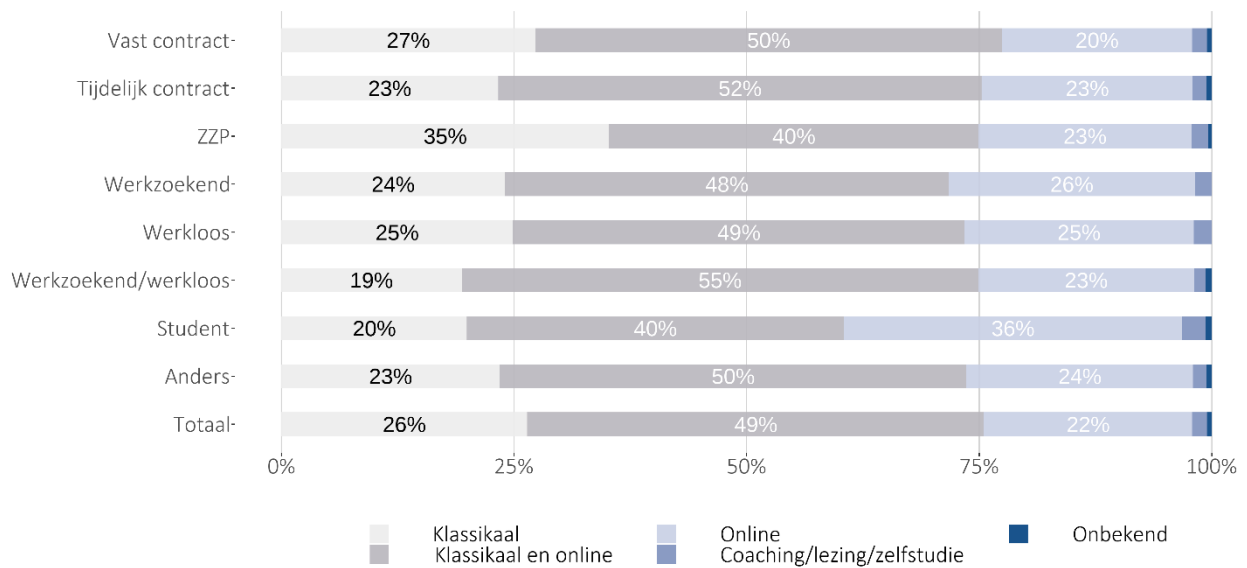
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.3 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsduur en hoogst genoten opleidingsniveau

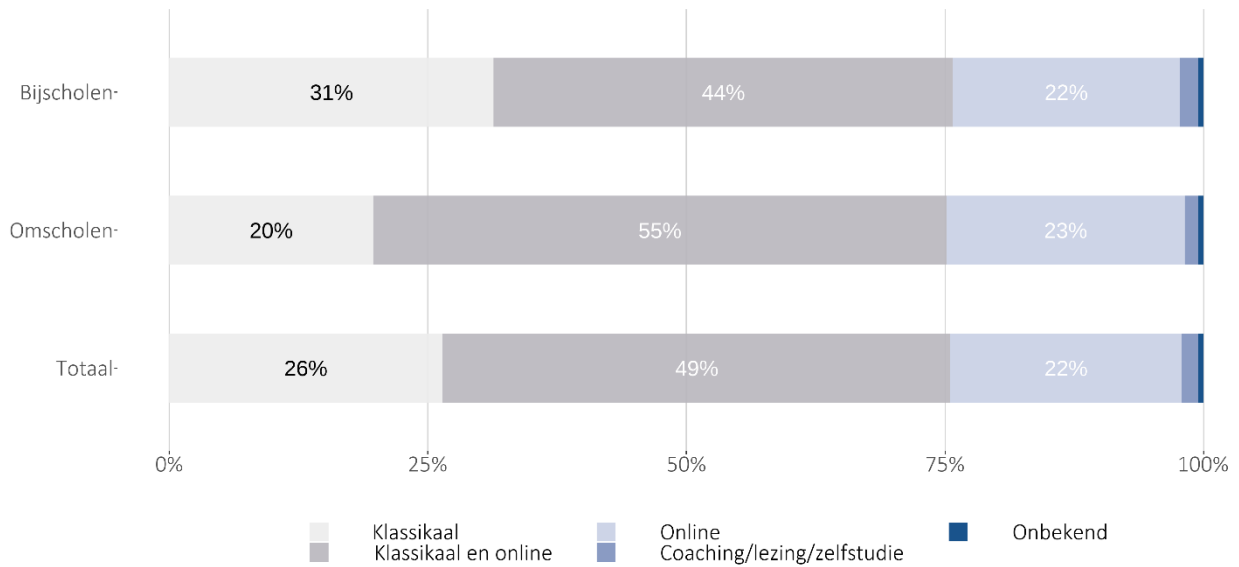
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.4 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsvorm en arbeidsmarktpositie

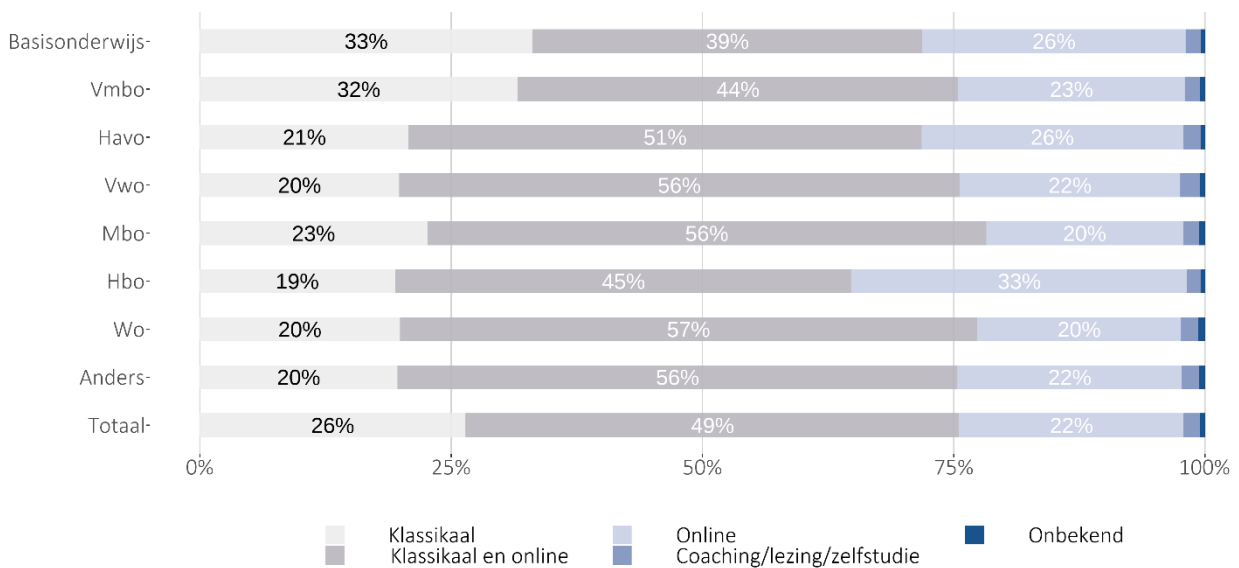
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.5 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsvorm en opleidingsdoel

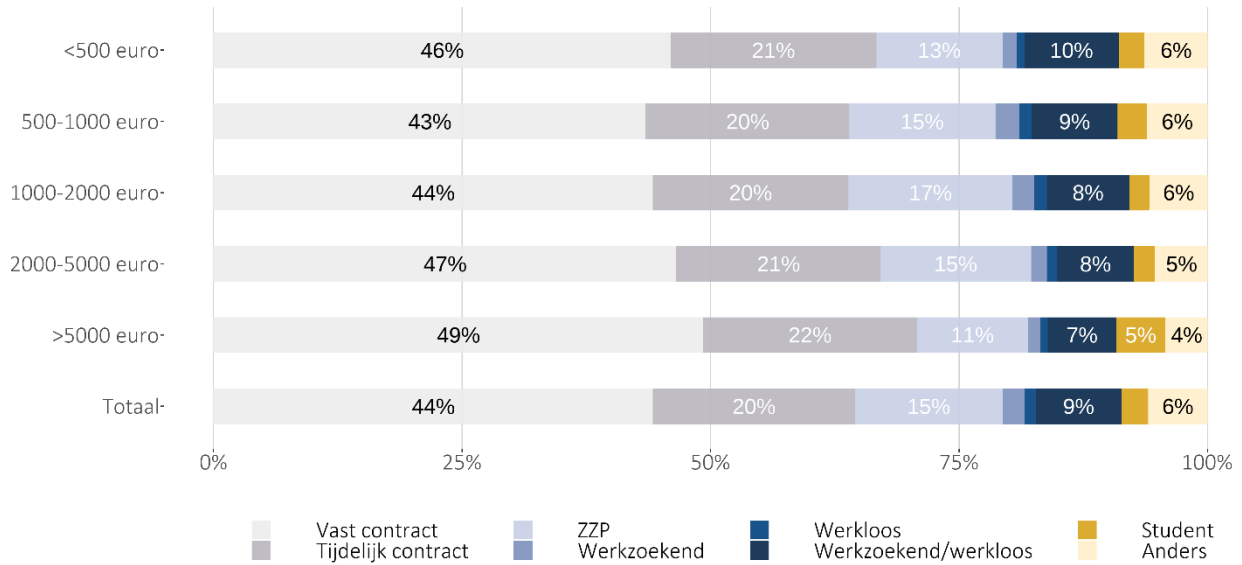
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.6 Verdeling STAP-gebruik naar opleidingsvorm en hoogst genoten opleidingsniveau

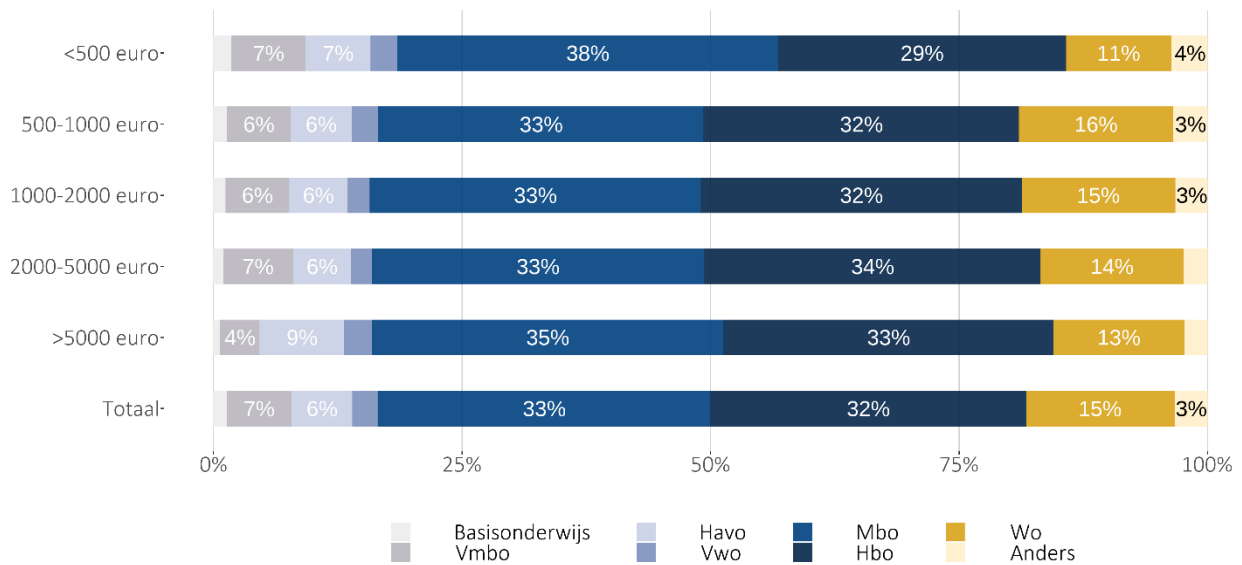
Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.7 Verdeling STAP-gebruik naar cataloguswaarde en arbeidsmarktpositie

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Figuur I.8 Verdeling STAP-gebruik naar cataloguswaarde en hoogst genoten opleidingsniveau

Bron: DUO-data vanuit het STAP-scholingsregister en UWV-data over STAP-gebruikers. Eigen bewerkingen SEOR, 2023.

Dit rapport doet verslag van onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij SEOR BV. Het gebruik van het materiaal in dit rapport is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm dan ook is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SEOR BV.

Het onderzoek is uitgevoerd door SEOR BV en OCKHAM IPS.

Dit rapport is een uitgave van SEOR BV, Marconistraat 16, 3029 AK Rotterdam.

---

www.seor.nl